

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет фізичної культури
Кафедра спорту і спортивних ігор

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри спорту і спортивних ігор

Микола ПРОЗАР

підпис

27 серпня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА СПОРТИВНИХ ІГОР

підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

за освітньо-професійною програмою Тренер з видів спорту

спеціальності 017 Фізична культура і спорт

галузі знань 01 Освіта

мова навчання українська

2025-2026 навчальний рік

Розробники програми: Микола ПРОЗАР, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент кафедри спорту і спортивних ігор, доцент, завідувач кафедри спорту і спортивних ігор
Євген КОЗАК, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри спорту і спортивних ігор, доцент
Андрій ПЕТРОВ, кандидат педагогічних наук, викладач кафедри спорту і спортивних ігор
Вадим СТАСЮК, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, старший викладач кафедри спорту і спортивних ігор

Ухвалено на засіданні кафедри спорту і спортивних ігор

Протокол № 13 від 27 серпня 2025 року

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньо-професійної програми

Микола ПРОЗАР

підпис

Зміст робочої програми навчальної дисципліни

1. Мета вивчення обов'язкового освітнього компоненту професійної підготовки «Теорія і методика спортивних ігор» полягає у формуванні інтегральної, загальних та спеціальних (фахових предметних) компетентностей, програмних результатів навчання у майбутніх тренерів з видів спорту, які спрямовані на підготовку висококваліфікованого фахівця, оволодіння ним руховими вміннями, навичками та методикою навчання рухових дій у спортивних іграх.

2. Обсяг дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
Рік навчання	3-й рік	2-й, 3-й рік
Семестр вивчення	VI семестр	IV, V семестри
Кількість кредитів ЄКТС	7 кредитів	7 кредитів
Загальний обсяг годин	210 годин	210 годин
Кількість годин навчальних занять	104 годин	24 годин
Лекційні заняття	20 годин	6 годин
Практичні заняття	84 години	18 годин
Семінарські заняття	-	-
Лабораторні заняття	-	-
Самостійна та індивідуальна робота	106 годин	186 години
Форма підсумкового контролю	екзамен	екзамен

3. Статус дисципліни: обов'язковий освітній компонент професійної підготовки.

4. Передумовами для вивчення освітнього компоненту: «Теорія і методика спортивних ігор» є обов'язкові освітні компоненти професійної підготовки, а саме: «Історія фізичної культури», «Теорія і методика фізичного виховання», «Адаптивний спорт», «Теорія і методика спортивного тренування», «Підвищення спортивної майстерності».

5. Програмні компетентності навчання.

За результатами вивчення нормативної обов'язкового компоненту дисциплін професійної підготовки «Теорія і методика спортивних ігор» у здобувачів вищої освіти мають сформуватися наступні компетентності.

Інтегральна компетентність:

- Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері фізичної культури і спорту або у процесі навчання, що

передбачає застосування теорій та методів наук з фізичного виховання і спорту, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

- ЗК 04 здатність працювати в команді;
- ЗК 12 здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Спеціальні фахові компетентності:

- СК 03 здатність до організації оздоровчо-рекреаційної рухової активності різних груп населення;
- СК 12 здатність використовувати спортивні споруди, спеціальне обладнання та інвентар;
- СК 15 здатність використовувати набуті теоретичні знання, практичні вміння та навички для проведення кондиційних тренувань з видів спорту;
- СК 17 здатність використовувати традиційні, авторські форми та методи для організації і проведення спортивно-масових заходів з видів спорту.

6. Очікувані результати навчання з дисципліни.

За результатами вивчення обов'язкового компоненту професійної підготовки «Теорія і методика спортивних ігор» у здобувачів вищої освіти мають сформуватися такі програмні результати навчання:

- ПРН 07 здійснювати навчання руховим діям та розвиток рухових якостей людини в умовах різних форм організації занять фізичними вправами (майбутні бакалаври з фізичної культури у результаті опанування навчальним матеріалом дисципліни «Теорія і методика спортивних ігор» володіють технікою та тактикою спортивних ігор (волейболу, баскетболу, гандболу та футболу) використовуючи елементи спортивних ігор у змозі розвивати фізичні якості не лише учнів дитячо-юнацьких спортивних шкіл, але й різних верст населення);

- ПРН 08 здійснювати заходи з підготовки спортсменів, організації й проведення спортивних змагань (тренери з видів спорту опанувавши руховими вміннями і навичками у змозі здійснювати заходи, які спрямовані на участь, підготовку та проведення спортивних змагань зі спортивних ігор);

- ПРН 09 демонструвати готовність до зміцнення особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та інших чинників здорового способу життя, проведення роз'яснювальної роботи серед різних груп населення (під час вивчення освітнього компоненту здобувачі вищої освіти на власному прикладі, використовуючи засоби спортивних ігор зміцнюють особисте здоров'я, використовуючи популярні види фізичної активності ігрової спрямованості серед молоді);

- ПРН 10 оцінювати рухову активність людини та її фізичний стан, складати та реалізовувати програми кондиційного тренування, організовувати та проводити фізкультурно-оздоровчі заходи (у ході вивчення змістового модуля 2 «Особливості навчання рухових дій у спортивних іграх» здобувачі вищої освіти проводять фрагменти кондиційних тренувань зі спортивних ігор, опановують організовувати та проводити фізкультурно-оздоровчі заходи);

- ПРН 13 використовувати засвоєнні уміння і навички занять популярними видами рухової активності оздоровчої спрямованості (зважаючи на те, що спортивні ігри, а саме: волейбол, баскетбол, гандбол та футбол входять до програми Літніх Олімпійських ігор, вони користуються не аби якою популярністю серед різних верст населення, роль майбутніх тренерів з видів спорту якраз і полягає у тому, щоб популяризувати ці форми рухової активності, але таким чином щоб вони мали ще й оздоровчу спрямованість).

- ПРН 21 застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати;

- ПРН 22 володіти необхідним арсеналом техніко-тактичних вмінь, рухових дій та навичок, належним рівнем розвитку фізичних якостей у професійній діяльності.

Здобувачі вищої освіти після закінчення курсу мають **знати**:

- визначення базових понять предмету «Теорії і методики спортивних ігор»: спортивні ігри, техніка гри, технічна майстерність, класифікація техніки, технічний прийом, тактика гри, засоби ведення гри, форми ведення гри, тактична комбінація, система гри, індивідуальні, групові, командні дії, стратегія, загальна фізична підготовка, спеціальна фізична підготовка;

- історію, розвиток волейболу, баскетболу, гандболу та футболу в світі;
- історію, розвиток волейболу, баскетболу, гандболу та футболу в Україні;
- сучасний стан, перспективи розвитку волейболу, баскетболу, гандболу та футболу в Україні;

- зміст, характеристика і значення ігор (волейболу, баскетболу, гандболу та футболу);

- майданчик інвентар та обладнання для ігор;
- основні правила гри з волейболу, баскетболу, гандболу та футболу;
- класифікацію технічних прийомів у нападі та захисті;
- класифікацію тактичних дій у нападі та захисті;
- знати основні правила гри у волейбол, баскетбол, гандбол, футбол.

- особливості проведення індивідуальних, групових тренувань з людьми різних вікових груп із урахування параметрів їх здоров'я та фізичної підготовленості;

- особливості використання рухової активності людини під час дозвілля для формування здоров'я;

- особливості міжнародного досвіду залучення осіб до рухової активності;
- особливості методики розвитку фізичних якостей.

Уміти:

- підбирати імітаційні, підвідні та підготовчі вправи для вивчення техніки, тактики спортивних ігор;

- у командній взаємодії використовувати під час навчальної гри індивідуальні, та командні тактичні дії у нападі та захисті;

- виконувати технічні прийоми гри у волейбол: переміщення у нападі та захисті, передачу м'яча двома руками зверху, прийом-передачу м'яча двома руками знизу, нижню пряму подачу, верхню пряму подачу, прямий нападаючий удар, одиночне та групове блокування, переднє падіння;

- застосовувати тактичні прийоми гри у волейбол: з другої передачі гравця передньої лінії, з другої передачі гравця, що виходить з задньої лінії, з першої передачі та відкидки, системи гри у захисті 3:1:2, та 3:2:1;

- виконувати технічні прийоми гри у баскетбол: ловіння та передачу м'яча двома руками від грудей на місці та в русі, передачу м'яча однією рукою від плеча на місці та в русі, ведення м'яча, кидок м'яча однією рукою від плеча з місця, кидок м'яча однією рукою від плеча в русі (подвійний крок), фінти з м'ячем та без м'яча, заслони;

- застосовувати тактичні прийоми гри у баскетбол: групові тактичні дії у нападі: «мала вісімка», «трійка», «трикутник», командні тактичні дії у нападі: швидкий прорив (довгою передачею, серією коротких передач зі зміною місць), командні тактичні дії у захисті: 2:3, 3:2, 1:3:1, 2:1:2, командні тактичні дії у нападі – позиційний напад, через одного центрального гравця, командні тактичними дії у захисті – особистий захист та змішана система захисту.

- виконувати технічні прийоми гри у гандбол: переміщення гравця у нападі та захисті, ловіння та передачу м'яча зігнутою рук зверху та збоку на місці та в русі, ведення м'яча, кидки м'яча у ворота з опорного та у безопорному положенні, гру воротаря, блокування та вибивання, фінти з м'ячем та без м'яча, заслони;

- застосовувати тактичні прийоми гри у гандбол: індивідуальні, групові та командні тактичні дії у нападі та захисті – швидкий прорив, зонний захист, особистий захист, змішана система захисту;

- виконувати технічні прийоми гри у футбол: переміщення гравця у нападі та захисті, удари по м'ячу ногою, зупинка м'яча, ведення м'яча, відволікаючі дії (фінти), відбирання м'яча, вкидання м'яча із-за бічної лінії, гра воротаря.

- застосовувати тактичні прийоми гри у футбол: індивідуальні, групові та командні тактичні дії у нападі та захисті.

7. Методи навчання:

Словесні, наочні та практичні методи фізичного виховання та спортивної підготовки, розповідь, діалогічний метод, бесіда; програмовий метод, презентація, демонстрація; методи навчання рухових дій загалом та по частинах, змагальний та ігровий методи, метод суворо регламентованої вправи, метод стандартно-повторної вправи, метод перемінної вправи, комбіновані методи, метод моделювання, рольовий метод; вирішення проблемних завдань; інтерактивні методи, технології дистанційного навчання; технології організації та проведення фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів.

8. Засоби діагностики результатів навчання: практичне виконання рухових дій, проведення фрагментів навчально-тренувальних занять зі спортивних ігор,

виконання тестових завдань, модульна контрольна робота, екзамен, пакет ректорської контрольної роботи.

9. Програма навчальної дисципліни.

Денна форма здобуття вищої освіти

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	разом	у тому числі					
		лекційні заняття	практичні заняття	семінарські заняття	лабораторні заняття	самостійна робота	індивідуальна робота
ЗМ 1. Загальна характеристика та особливості виконання технічних прийомів та тактичних дій у спортивних іграх							
Аналіз техніки і тактики гри у волейбол							
Тема 1. Вступ у дисципліну «Теорія і методика спортивних ігор».	8	4	-	-	-	4	-
Тема 2. Історія і розвиток волейболу у світі та в Україні.	8	4	-	-	-	4	-
Тема 3. Аналіз техніки стійок та переміщень гравця у нападі та захисті. Аналіз техніки передачі м'яча двома руками зверху.	4	-	2	-	-	2	-
Тема 4. Аналіз техніки прийому-передачі м'яча двома руками знизу.	4	-	2	-	-	2	-
Тема 5. Аналіз техніки нижньої прямої подачі.	4		2			2	
Тема 6. Аналіз техніки верхньої прямої подачі.	4	-	2	-	-	2	-
Тема 7. Аналіз техніки прямого нападаючого удару.	4	-	2	-	-	2	-
Тема 8. Аналіз техніки одиночного та групового блокування. Аналіз техніки переднього та бокового падіння.	4	-	2	-	-	2	-
Тема 9. Аналіз індивідуальних, групових та командних тактичних дій в захисті у волейболі	4	-	2	-	-	2	-
Тема 10. Аналіз індивідуальних, групових та командних тактичних дій в нападі у волейболі.	4	-	2	-	-	2	-
Аналіз техніки і тактики гри у баскетбол							
Тема 11. Історія і розвиток баскетболу у світі та в Україні.	6	2		-	-	4	-
Тема 12. Аналіз техніки стійок та переміщень гравця у нападі та захисті. Аналіз техніки ловіння та передачі м'яча двома руками від грудей на місці. Аналіз техніки передачі м'яча однією рукою від плеча на місці.	4	-	2	-	-	2	-
Тема 13. Аналіз техніки передачі м'яча двома	4	-	2	-	-	2	-

руками від грудей в русі. Аналіз техніки ведення м'яча.							
Тема 14. Аналіз техніки кидка м'яча однією рукою від плеча з місця. Аналіз техніки кидка м'яча однією рукою від плеча в русі (подвійний крок).	4	-	2	-	-	2	-
Тема 15. Аналіз техніки кидка м'яча однією рукою від плеча в русі (подвійний крок).	4	-	2	-	-	2	-
Тема 16. Аналіз техніки кидка м'яча в стрибку.	4	-	2	-	-	2	-
Тема 17. Аналіз техніки фінтів з м'ячем та без м'яча.	4	-	2	-	-	2	-
Тема 18. Аналіз індивідуальних, групових та командних тактичних дій у захисті в баскетболі.	4	-	2	-	-	2	-
Тема 19. Аналіз індивідуальних, групових та командних тактичних дій у нападі в баскетболі.	4	-	2	-	-	2	-
<i>Аналіз техніки і тактики гри у гандбол</i>							
Тема 20. Історія та розвиток гандболу у світі та в Україні.	4	2		-	-	2	-
Тема 21. Аналіз техніки стійок та переміщень гравця у нападі та захисті. Аналіз техніки ловіння м'яча двома руками та передачі м'яча зігнутою рукою зверху на місці.	4	-	2	-	-	2	-
Тема 22. Аналіз техніки передачі м'яча зігнутою рукою зверху у русі. Аналіз техніки ведення м'яча.	4	-	2	-	-	2	-
Тема 23. Аналіз техніки кидка м'яча у ворота зігнутою рукою зверху у русі після схресних кроків. Аналіз техніки блокування та вибивання м'ячів.	4	-	2	-	-	2	-
Тема 24. Аналіз техніки гри воротаря. Аналіз техніки прихованих передач.	4	-	2	-	-	2	-
Тема 25. Аналіз техніки кидка м'яча у ворота зігнутою рукою зверху у стрибку.	4	-	2	-	-	2	-
Тема 26. Аналіз індивідуальних, групових та командних тактичних дій у нападі в гандболі.	4	-	2	-	-	2	-
Тема 27. Аналіз індивідуальних, групових та командних тактичних дій у захисті в гандболі.	4	-	2	-	-	2	-
<i>Аналіз техніки і тактики гри у футбол</i>							
Тема 28. Історія та розвиток футболу у світі та в Україні.	4	2		-	-	2	-
Тема 29. Аналіз техніки стійок та переміщень футболіста у нападі і захисті. Аналіз техніки жонглювання м'ячем. Аналіз техніки ударів по м'ячу ногою.	4	-	2	-	-	2	-
Тема 30. Аналіз техніки ударів по м'ячу ногою.	4	-	2	-	-	2	-
Тема 31. Аналіз техніки зупинки м'яча. Аналіз техніки ведення м'яча.	4	-	2	-	-	2	-
Тема 32. Аналіз техніки відволікаючих дій (фінтів). Аналіз техніки відбирання м'яча.	4	-	2	-	-	2	-
Тема 33. Аналіз техніки вкидання м'яча із-за	4	-	2	-	-	2	-

бічної лінії. Аналіз техніки гри воротаря.							
Тема 34. Аналіз індивідуальних, групових та командних тактичних дій у нападі в футболі.	4	-	2	-	-	2	-
Тема 35. Аналіз індивідуальних, групових та командних тактичних дій у захисті в футболі.	4	-	2	-	-	2	-
Разом за змістовим модулем 1	150	14	60	-	-	76	-
ЗМ 2. Особливості навчання рухових дій у спортивних іграх							
Тема 1. Особливості формування рухового вміння та загальна характеристика етапів навчання у спортивних іграх.	9	4	-	-	-	5	-
Тема 2. Методичні особливості проведення кондиційного тренування з елементами спортивних ігор для різних груп населення із врахуванням рівня функціональної, фізичної та технічної підготовленості.	7	2	-	-	-	5	-
Тема 3. Особливості методики проведення навчально-тренування заняття з волейболу.	11	-	6	-	-	5	-
Тема 4. Особливості методики проведення навчально-тренування заняття з баскетболу.	11	-	6	-	-	5	-
Тема 5. Особливості методики проведення навчально-тренування заняття з гандболу.	11	-	6	-	-	5	-
Тема 6. Особливості методики проведення навчально-тренування заняття з футболу.	11	-	6	-	-	5	-
Разом за змістовим модулем 2	60	6	24	-	-	30	-
Разом	210	20	84	-	-	106	-

Заочна форма здобуття вищої освіти

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	разом	у тому числі					
		лекційні заняття	практичні заняття	семінарські заняття	лабораторні заняття	самостійна робота	індивідуальна робота
ЗМ 1. Загальна характеристика та особливості виконання технічних прийомів та тактичних дій у спортивних іграх							
Аналіз техніки і тактики гри у волейбол							
Тема 1. Вступ у дисципліну «Теорія і методика спортивних ігор».	12	1	-	-	-	11	-
Тема 2. Історія і розвиток волейболу у світі та в Україні.							
Тема 3. Аналіз техніки стійок та переміщень гравця у нападі та захисті. Аналіз техніки передачі м'яча двома руками зверху.	13	-	2	-	-	11	-

Тема 4. Аналіз техніки прийому-передачі м'яча двома руками знизу.							
Тема 5. Аналіз техніки нижньої прямої подачі.							
Тема 6. Аналіз техніки верхньої прямої подачі.							
Тема 7. Аналіз техніки прямого нападаючого удару.	13	-	2	-	-	11	-
Тема 8. Аналіз техніки одиночного та групового блокування. Аналіз техніки переднього та бокового падіння.							
Тема 9. Аналіз індивідуальних, групових та командних тактичних дій в захисті у волейболі							
Тема 10. Аналіз індивідуальних, групових та командних тактичних дій в нападі у волейболі.							
<i>Аналіз техніки і тактики гри у баскетбол</i>							
Тема 11. Історія і розвиток баскетболу у світі та в Україні.	12	1		-	-	11	-
Тема 12. Аналіз техніки стійок та переміщень гравця у нападі та захисті. Аналіз техніки ловіння та передачі м'яча двома руками від грудей на місці. Аналіз техніки передачі м'яча однією рукою від плеча на місці.	13	-	2	-	-	11	-
Тема 13. Аналіз техніки передачі м'яча двома руками від грудей в русі. Аналіз техніки ведення м'яча.							
Тема 14. Аналіз техніки кидка м'яча однією рукою від плеча з місця. Аналіз техніки кидка м'яча однією рукою від плеча в русі (подвійний крок).							
Тема 15. Аналіз техніки кидка м'яча однією рукою від плеча в русі (подвійний крок).							
Тема 16. Аналіз техніки кидка м'яча в стрибку.	13	-	2	-	-	11	-
Тема 17. Аналіз техніки фінтів з м'ячем та без м'яча.							
Тема 18. Аналіз індивідуальних, групових та командних тактичних дій у захисті.							
Тема 19. Аналіз індивідуальних, групових та командних тактичних дій у нападі.							
<i>Аналіз техніки і тактики гри у гандбол</i>							
Тема 20. Історія та розвиток гандболу у світі та в Україні.	12	1		-	-	11	-
Тема 21. Аналіз техніки стійок та переміщень гравця у нападі та захисті. Аналіз техніки ловіння м'яча двома руками та передачі м'яча зігнутою рукою зверху на місці.	12	-	1	-	-	11	-
Тема 22. Аналіз техніки передачі м'яча зігнутою рукою зверху у русі. Аналіз техніки ведення м'яча.							
Тема 23. Аналіз техніки кидка м'яча у ворота зігнутою рукою зверху у русі після схресних кроків. Аналіз техніки блокування та вибивання							

м'ячів.							
Тема 24. Аналіз техніки гри воротаря. Аналіз техніки прихованих передач.	13	-	2	-	-	11	-
Тема 25. Аналіз техніки кидка м'яча у ворота зігнутою рукою зверху у стрибку.							
Тема 26. Аналіз індивідуальних, групових та командних тактичних дій у нападі в гандболі.							
Тема 27. Аналіз індивідуальних, групових та командних тактичних дій у захисті в гандболі.							
Аналіз техніки і тактики гри у футбол							
Тема 28. Історія та розвиток футболу у світі та в Україні.	12	1	-	-	-	11	-
Тема 29. Аналіз техніки стійок та переміщень футболіста у нападі і захисті. Аналіз техніки жонглювання м'ячем. Аналіз техніки ударів по м'ячу ногою.	12	-	1	-	-	11	-
Тема 30. Аналіз техніки ударів по м'ячу ногою.							
Тема 31. Аналіз техніки зупинки м'яча. Аналіз техніки ведення м'яча.							
Тема 32. Аналіз техніки відволікаючих дій (фінтів). Аналіз техніки відбирання м'яча.	13	-	2	-	-	11	-
Тема 33. Аналіз техніки вкидання м'яча із-за бічної лінії. Аналіз техніки гри воротаря.							
Тема 34. Аналіз індивідуальних, групових та командних тактичних дій у нападі в футболі.							
Тема 35. Аналіз індивідуальних, групових та командних тактичних дій у захисті в футболі.							
Разом за змістовим модулем 1	150	4	14	-	-	132	-
ЗМ 2. Особливості навчання рухових дій у спортивних іграх							
Тема 1. Особливості формування рухового вміння та загальна характеристика етапів навчання у спортивних іграх.	20	2	-	-	-	18	-
Тема 2. Методичні особливості проведення кондиційного тренування з елементами спортивних ігор для різних груп населення із врахуванням рівня функціональної, фізичної та технічної підготовленості.							
Тема 3. Особливості методики проведення навчально-тренування заняття з волейболу.	20		2	-	-	18	-
Тема 4. Особливості методики проведення навчально-тренування заняття з баскетболу.							
Тема 5. Особливості методики проведення навчально-тренування заняття з гандболу.	20		2	-	-	18	-
Тема 6. Особливості методики проведення навчально-тренування заняття з футболу.							
Разом за змістовим модулем 2	60	2	4	-	-	54	-
Разом	210	6	18	-	-	186	-

10. Форми та методи поточного семестрового та підсумкового контролю.

Максимальний бал оцінки поточної успішності студентів на навчальних заняттях рівний 12-ти.

Поточне та контрольне оцінювання здобувачів вищої освіти спеціальності 017 Фізична культура і спорт ОС «бакалавр» здійснюється із використанням таких форм та методів: усне опитування, тестування, практичне виконання рухових дій, проведення фрагментів навчально-тренувальних занять зі спортивних ігор, демонстрація, вирішення проблемних ситуацій, виконання творчих завдань, створення презентацій навчального матеріалу, аналіз виконаної роботи, контрольне виконання рухових дій зі спортивних ігор, модульна контрольна робота, екзамен.

11. Критерії оцінювання результатів навчання

Поточний і модульний контроль (60 балів)			Екзамен	Сума
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Модульна контрольна робота	40 балів	100 балів
Поточний контроль 30 балів	Поточний контроль 10 балів	20 балів		

**Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами
і критерії оцінювання**

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ECTS	Значення оцінки ECTS	Критерії оцінювання теоретичної підготовки	Критерії оцінювання практичної підготовки	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою
						Диференційований залік
90-100	A	відмінно	Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує свої відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили	Технічний елемент виконано правильно, точно, впевнено і вільно	Високий (творчий)	відмінно
82-89	B	дуже добре	Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Технічний елемент виконано правильно, точно, впевнено і вільно, але допущена одна не суттєва помилка	Достатній (конструктивно-варіативний)	добре
75-81	C	добре	Студент вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовує її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження своїх думок	Технічний елемент виконаний правильно, але допущено не більше двох незначних помилок, які ведуть до неточного виконання деталей техніки		
67-74	D	задовільно	Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих	Технічний елемент виконано в основному правильно, але з однією помилкою, яка призводить до невиконання деталей техніки або трьом помилкам, які спричиняють неточне виконання рухової дії	Середній (репродуктивний)	задовільно
60-66	E	достатньо	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні	Технічний елемент виконано в основному правильно, але з однією грубою помилкою		
35-59	FX	задовільно, з можливістю повторного складання семестрового контролю	Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Технічний елемент виконаний неправильно, допущено спотворення основи техніки або допущено більше чотирьох інших помилок	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно
1-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів	Технічний елемент не виконано зовсім		

Рейтингова система оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти під час навчальних занять

З урахуванням того, що навчальні досягнення учнів закладів загальної середньої освіти оцінюються за 12-бальною шкалою та з метою полегшення процесу адаптації випускників цих закладів до умов навчання у закладі вищої освіти, максимальний бал оцінки поточної успішності здобувачів вищої освіти на навчальних заняттях дорівнює 12-ти балам (<http://surl.li/hwbc>).

Примітка: здобувачу вищої освіти, який не виконав поточних домашніх завдань, не підготувався до практичних, семінарських, лабораторних занять, в журналі академічної групи ставиться 0 балів.

Рейтингова оцінка у балах знань, умінь і навичок здобувача вищої освіти на навчальних заняттях зі змістового модуля обчислюється після проведення цих занять та ліквідації ним поточної заборгованості, пов'язаної з пропусками занять, невідповідністю або недостатньою підготовленістю до них за такою формулою:

$$R = ((0,05 \times CO) + 0,4) \times ВБ$$

де R – рейтингова оцінка у балах за змістовий модуль;

CO – середнє арифметичне усіх отриманих оцінок за результатами поточного контролю;

ВБ – ваговий бал, максимально можливий бал оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів вищої освіти.

Наприклад:

Відповідно до робочої програми освітнього компоненту «Теорія і методика спортивних ігор» здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю зі Змістового модуля 1 отримав 12 оцінок, а саме: 5, 6, 8, 12, 10, 11, 9, 9, 10, 11, 12, 8. Ваговий бал ЗМ 1 складає 30 балів.

Дії НПП, або здобувача:

- визначити середнє арифметичне отриманих оцінок, яке відповідно складе – 9,25 бали;

- отримані значення підставити у формулу:

$$R = ((0,05 \times 9,25) + 0,4) \times 30 = 26$$

Отже, за результатами поточного контролю здобувач вищої освіти за змістовий модуль 1 ОК «Теорія і методика спортивних ігор» отримав – 26 балів.

Шкала оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти

Об'єм пройденого матеріалу	Кількісний показник	Бали що нарах. за 12-бальною системою оцінювання
Змістовий модуль 1 (30 балів)		
<i>Волейбол</i>		
1. Техніка передачі м'яча двома руками зверху (виконується через сітку студенти розміщуються на	Чоловіки: 15 передач	4–6

лініях нападу).	18 передач 20 передач	7–9 10–12
	Жінки 12 передач 14 передач 16 передач	4–6 7–9 10–12
2. Техніка прийому – передачі м'яча двома руками знизу (виконується через сітку студенти розміщуються на лініях нападу).	Чоловіки: 15 передач 18 передач 20 передач	4–6 7–9 10–12
	Жінки: 12 передач 14 передач 16 передач	4–6 7–9 10–12
3. Техніка верхньої прямої подачі (подача у зони захисту: 1, 5, 6).	3 рази	4 – 12
<i>Баскетбол</i>		
1. Техніка ловіння і передачі м'яча двома руками від грудей у русі із кидком м'яча однією рукою від плеча з подвійного кроку. (студенти розміщуються парами на відстані 4 метрів один від одного, виконують просування вперед за допомогою передач м'яча двома руками від грудей один одному та атаку кошика кидком м'яча однією рукою від плеча з подвійного кроку).	Чоловіки з 5 спроб 2 влучних 3 влучних 4 влучних	4–6 7–9 10–12
	Жінки з 5 спроб 1 влучних 2 влучних 3 влучних	4–6 7–9 10–12
2. Техніка кидка м'яча однією рукою від плеча з місця (штрафний кидок).	Чоловіки з 5 спроб 2 влучних 3 влучних 4 влучних	4–6 7–9 10–12
	Жінки з 5 спроб 1 влучних 2 влучних 3 влучних	4–6 7–9 10–12
3. Ведення м'яча у поєднанні з кидком м'яча однією рукою від плеча з подвійного кроку.	Чоловіки. 15 с. 14 с. 12 с.	4–6 7–9 10–12
	Жінки. 19 с. 18 с. 16 с.	4–6 7–9 10–12
<i>Гандбол</i>		

1. Техніка виконання 7-метрового штрафного кидка у задані кути воріт.	Чоловіки – з 12 спроб Жінки – з 12 спроб	4–6 7–9 10–12
2. Техніка ведення м'яча в русі з обведенням стійок.	Чоловіки 14 с. 12 с. 10 с. Жінки 16 с. 14 с. 12 с.	4–6 7–9 10–12 4–6 7–9 10–12
3. Техніка кидка м'яча у ворота зігнутою рукою зверху в стрибку. Відстань до воріт 9 м. (кидки виконуються у верхні кути воріт).	Чоловіки – з 6 спроб 3 влучних 4 влучних 5 влучних. Жінки – з 6 спроб 2 влучних 3 влучних 4 влучних	4–6 7–9 10–12 4–6 7–9 10–12
<i>Футбол</i>		
1. Ведення м'яча 30 м. (сек.):	Чоловіки: 5,0-4,8; 4,7-4,6; 4,5; Жінки 5,5-5,3. 5,2-5,1; 5,0.	4–6 7–9 10–12 4–6 7–9 10–12
2. Удар на дальність.	Чоловіки: 25; 30; 35; Жінки 15; 20; 25.	4–6 7–9 10–12 4–6 7–9 10–12
3. Удар на точність (разів):	Чоловіки: 2; 3; 4; Жінки: 1; 2; 3.	4–6 7–9 10–12 4–6 7–9 10–12
Змістовий модуль 2 (10 балів)		

1. Проведення фрагменту навчально-тренувального заняття з волейболу.	4–12
2. Проведення фрагменту навчально-тренувального заняття з баскетболу.	4–12
3. Проведення фрагменту навчально-тренувального заняття з гандболу.	4–12
4. Проведення фрагменту навчально-тренувального заняття з футболу.	4–12

Самостійна робота

Контроль за самостійною роботою відбувається на практичних заняттях.

Здобувачі вищої освіти можуть обрати завдання самостійної роботи із нижче наведеного переліку.

Аналітично-теоретичні завдання:

- написати реферат (10–15 стор.) на тему «Сучасні тенденції розвитку спортивних ігор в Україні та світі» з аналізом наукових статей останніх 5 років;
- підготувати порівняльну таблицю методичних підходів до навчання техніко-тактичних дій у волейболі, баскетболі, гандболі та футзалі;
- розробити глосарій (не менше 30 понять) ключових термінів з теорії і методики спортивних ігор.

Практичні завдання методичного характеру:

- створити відеоаналіз (3–5 хв) гри в обраному виді спорту з коментарем щодо типових помилок та шляхів їх виправлення;
- розробити фрагмент плану тренувальних занять на мікроцикл тренування в обраному виді спорту із зазначенням методів та засобів тренування.

Дослідницько-пошукові завдання:

- провести анкетне опитування (не менше 20 респондентів) серед спортсменів-ігровиків щодо проблем розвитку фізичних якостей у процесі тренувань, узагальнити результати у вигляді діаграми.

- виконати статистичний аналіз результатів змагань у конкретній спортивній грі (наприклад, підрахунок ефективності атакуювальних і захисних дій у 3–5 матчах в обраному виді спорту).

- написати наукове есе «Роль тактичного мислення у спортивних іграх» з опорою на сучасні дослідження.

Творчі та інноваційні завдання:

- створити презентацію «Інноваційні технології (VR/AR, мобільні додатки, AI) у підготовці спортсменів-ігровиків».

- розробити інтерактивну гру або вправу для учнів шкільного віку, яка формує базові технічні навички гри в обраному виді спорту.

- скласти методичні рекомендації для тренера щодо організації навчально-тренувального процесу з урахуванням інклюзивної освіти.

Модульна контрольна робота (20 балів)

Після вивчення усіх змістових модулів здобувачі вищої освіти пишуть модульну контрольну роботу.

Модульна контрольна робота виконується у письмовій формі. До її написання допускаються усі студенти. Позитивну оцінку за МКР не рекомендується покращувати. Невиконання МКР оцінюється 0 балів.

Здобувачі вищої освіти, які за результатами виконання модульних контрольних робіт отримали рейтинговий бал менший 60 % від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися для виконання або не виконали завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

З дисципліни «Теорія і методика спортивних ігор» студенти пишуть одну модульну контрольну роботу.

МКР № 1 (20 балів) «Аналіз техніки, тактики та методики навчання основних технічних прийомів у спортивних іграх» складається з 10-ти варіантів в кожному з яких по 4 питання. Кожне питання оцінюється у 5 балів.

Визнання результатів неформальної та (або) інформальної освіти.

У випадку, якщо здобувач освіти отримав знання у неформальній та інформальній освіті, зарахування результатів навчання здійснюється згідно з Порядком визнання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (нова редакція) (<https://drive.google.com/file/d/19GCSM3y-K496gs8RQJp0mO9FjUJumB4T/view?pli=1>) зокрема, якщо їх тематика відповідає змісту освітнього компоненту (окремій темі або змістовому модулю):

- закінчення професійних курсів, семінарів або тренінгів, тематика яких відповідає змісту освітнього компоненту (окремій темі або змістовому модулю);
- підготовка конкурсної наукової роботи;
- призове місце на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт;
- призове місце на Всеукраїнській студентській олімпіаді.

Критерії оцінювання результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті.

1. Наявність документа про завершення: сертифікат, диплом, грамота або інший документ, що підтверджує успішне проходження.

2. Відповідність змісту отриманих знань та здобутих результатів навчання тематиці курсу: у випадку якщо це курси, вебінари, семінари, круглі столи тощо, їх тематика має відповідати одній або кільком темам, які визначені даною робочою програмою.

3. Система оцінювання. Здобувач отримує:

- **відмінно (12-10 балів)**, якщо курс має значний обсяг, містить практичну складову, зміст курсу повністю відповідає програмним результатам навчання; якщо посів I місце у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт (в

тому випадку, якщо тема роботи відповідає тематиці освітнього компонента); якщо посів I місце у Всеукраїнській студентській олімпіаді зі спеціальності 017 Фізична культура і спорт. Здобувач, який отримує оцінку «відмінно», демонструє глибокі, системні знання та високий рівень практичних навичок, здобутих у неформальній освіті. Він не просто засвоїв матеріал, а й здатен застосовувати його в реальних умовах, аналізувати та створювати власні рішення;

- **добре (9-7 балів)**: якщо зміст збігається з основними положеннями певної теми; якщо посів II або III місце у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт (в тому випадку, якщо тема роботи відповідає тематиці освітнього компонента); якщо посів II або III місце у Всеукраїнській студентській олімпіаді зі спеціальності 017 Фізична культура і спорт. Здобувач на цьому рівні володіє основними знаннями та вміннями, які відповідають ключовим положенням певної теми. Уміє застосовувати отримані знання в типових, стандартних ситуаціях. Здатний виконати практичні завдання, що були частиною курсу. Може виконувати аналітичну роботу, але потребує додаткових роз'яснень для вирішення нестандартних проблем;

- **задовільно (6-4 балів)**: короткостроковий семінар або тренінг, що дає базове розуміння теми. Здобувач володіє базовим розумінням теми, але його знання є фрагментарними, а навички – обмеженими. Його знання є поверхневими, і він може мати значні труднощі з поясненням взаємозв'язків між різними аспектами теми.

Семестровий екзамен (40 балів)

Білет складається з трьох теоретичних питань.

Питання екзаменаційного білета оцінюються відповідно до таких критеріїв:

Оцінка	Вимоги
«Відмінно»	Здобувач вищої освіти виявляє глибокі фундаментальні теоретичні знання, повно викладає вивчений матеріал, виявляє розуміння предмета висловлювання, розуміє можливість різних тлумачень однієї і тієї ж проблеми, вміє оцінювати аргументи для її доведення, формулює своє бачення проблеми, виявляє розуміння матеріалу, може обґрунтовувати свої судження, застосовувати знання на практиці у нестандартних ситуаціях, наводити необхідні приклади, викладає матеріал логічно, послідовно, вживає мовні засоби відповідно до норм української мови.
«Добре»	Якщо відповідь здобувача вищої освіти відповідає тим самим вимогам, що і для оцінки «відмінно», але при цьому він допускає 1-2 помилки, які й сам виправляє або 1-2 недоліки в послідовності викладу матеріалу та мовному оформленні висловлювання. Здобувач вищої освіти вміє наводити власні приклади на підтвердження нових думок, може застосовувати вивчений матеріал у стандартних та дещо змінених ситуаціях.
«Задовільно»	Якщо здобувач вищої освіти виявляє знання і розуміння основних положень предмета, але викладає матеріал неповно і допускає неточності у визначенні понять; не вміє досить глибоко і доказово обґрунтовувати свої судження і наводити приклади; не в змозі захистити проєкт побудови системи роботи з певних тем дисципліни; викладає матеріал непослідовно і допускає помилки в мовному оформленні викладу.

«Незадовільно»	Якщо здобувач вищої освіти виявляє незнання більшої частини вивченого матеріалу, не володіє методичним апаратом, допускає помилки у формулюванні понять, які спотворюють їх зміст, не вміє самостійно побудувати систему вивчення певних тем, хаотично і невпевнено викладає матеріал. Студент неспроможний виконати стандартні завдання навіть після навідних питань викладача.

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до Таблиці відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти:

**Таблиця відповідності шкал оцінювання навчальних
досягнень здобувачів вищої освіти**

Рейтингова оцінка з кредитного модуля (навчальної дисципліни)	Підсумкова оцінка за шкалою ЄКТС	Рекомендовані системою ЄКТС статистичні значення (у %)	Підсумкова оцінка за національною шкалою	
			екзаменаційна	залікова
90-100 і більше	A (відмінно)/Excellent	10	відмінно	Зараховано/ Passed
82-89	B (добре)	25	добре	
75-81	C (добре)/Good	30	задовільно	
67-74	D (задовільно)/Satisfactory	25		
60-66	E (достатньо)/Enough	10		
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)/Fail		незадовільно	не зараховано /Fail
34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)/Fail			

12. Умови визначення успішного засвоєння освітнього компоненту «Теорія і методика спортивних ігор»:

- кредити присвоюються здобувачам вищої освіти після завершення навчальної дисципліни та успішного оцінювання досягнутих ними результатів навчання;

- критерієм успішного проходження здобувачем вищої освіти оцінювання результатів навчання є досягнення ним мінімального порогового рівня оцінок за кожним запланованим результатом навчання освітнього компоненту та мінімального порогового рівня оцінки за освітнім компонентом загалом, яких складає 60 % від максимально можливої кількості балів, визначеної відповідними нормативними документами Університету;

- здобувач вищої освіти вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю, якщо він не відпрацював пропущені навчальні заняття, не пересклав оцінки 0, 1, 2, 3 отримані на навчальних заняттях, не виконав або виконав модульну контрольну роботу, завдання самостійної та індивідуальної робіт з оцінкою, що становить менше 60 % від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт;

- здобувач вищої освіти, який має академічну заборгованість з освітнього компоненту за результатами поточного контролю, не допускається до екзамену.

Рішення про недопущення за поданням викладача приймає декан факультету, його оприлюднюють до початку екзамену. У відомості обліку успішності роблять запис «не допущено»;

- здобувач вищої освіти допускається до складання екзамену після ліквідації академічної заборгованості за результатами поточного контролю;

- здобувач вищої освіти підготувався до екзамену з освітнього компонента, якщо його рейтингова оцінка за результатами екзамену є більшою або рівною 24 балам (60 % від максимально можливої для даної форми контролю кількості балів). Рейтингову оцінку такого здобувача вищої освіти з освітнього компонента визначають як суму рейтингової оцінки за результатами поточної успішності та рейтингової оцінки за результатами екзамену;

- якщо допущений до екзамену здобувач вищої освіти не підготувався (його рейтингова оцінка за результатами екзамену є меншою 24 балів), то бали за екзамен до рейтингової оцінки поточної успішності не додаються, виставляють підсумкову оцінку з освітнього компоненту FX за шкалою ЄКТС та «незадовільно» за національною шкалою;

- здобувачам вищої освіти, які за результатами підсумкового контролю у формі екзамену отримали незадовільну оцінку, дозволяють ліквідувати академічну заборгованість після належної підготовки;

- ліквідацію академічної заборгованості за результатами семестрового контролю дозволяють до початку наступного семестру в час, визначений графіком ліквідації академічної заборгованості, та допускають не більше двох разів: перший раз – викладачеві, другий – комісії яку створюють за розпорядженням декана факультету;

- відповідь здобувача вищої освіти, який ліквідує академічну заборгованість на засіданні комісії, оцінюють за 100-бальною шкалою без урахування рейтингової оцінки поточної успішності;

- за неуспішного проходження оцінювання результатів навчання за освітнім компонентом кредити здобувачі вищої освіти не присвоюють;

- якщо здобувач вищої освіти, допущений до семестрового контролю не з'явився на семестровий екзамен, у відомості обліку успішності викладач записує «не з'явився». Про незалежні від здобувача вищої освіти причини (у тому числі непрацездатність у зв'язку із хворобою), які підтверджують неможливість його присутності на екзамені, він має негайно повідомити декана факультету.

13. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна.

Для проведення лекційних занять використовуються мультимедійна лекційна аудиторія (216), мультимедійний проєктор VIEWSONIC PJD5250 DLP (2016 р., 1 шт.), екран для проєктора; ноутбук або персональний комп'ютер, мережа Інтернет, модульне об'єктно-орієнтоване динамічне середовище MOODLE, конференції у Google Meet, мультимедійний методичний кабінет кафедри спорту і спортивних ігор, аудиторія (222 а), телевізор (плазма) TV AUDIO SAMSUNG 104-IX (2008 р., 1 шт.).

Спортивний зал № 2, аудиторія 225 для проведення практичних занять, стадіон К-ПНУ, для проведення практичних занять, матеріально-технічне забезпечення для проведення практичних занять:

- набивні м'ячі;
- волейбольні м'ячі;
- баскетбольні м'ячі;
- гандбольні м'ячі;
- футбольні м'ячі;
- скакалки;
- напівсфера балансувальна;
- фітболи;
- резинки;
- джгути;
- координаційна драбина.

14. Рекомендована література.

Основна

1. Драчук А. І. Теорія і методика викладання гандболу : Навчальний посібник. Вінниця : «Ландо ЛТД», 2011. 154 с.

2. Прозар М. В., Слюсарчук В. В., Зубаль М. В., Телебей С. М. Теорія і методика викладання спортивних ігор: навчально-методичний посібник [для факульт. фіз. вих. і сп. вищих навч. закладів III-IV рівнів акредитації]. Кам'янець-Подільський : ТОВ «Друкарня Рута», 2014. 198 с. (<https://tinyurl.com/3p7evsh7>). (дата звернення: 22.07.2025).

3. Прозар М. В., Авінов В. Л., Петров А. О., Стасюк В. А., Балан С. М. Теорія і методика спортивних ігор : навчальний посібник [для факульт. фіз. вих. і сп. вищих навч. закладів III-IV рівнів акредитації]. Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня Рута», 2020. 320 с. (<https://tinyurl.com/bddyc2zw>). (дата звернення: 11.08.2025).

4. Поплавский Л. Ю. Баскетбол. Київ: Олімпійська література, 2004. 446 с.

5. Стасюк В. А., Стасюк І. І., Войтенко С. М. Теорія і методика викладання футболу та футзалу: навчально методичний посібник [для факультетів фізичної культури закладів вищої освіти] [Електронний ресурс]. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2025. 358 с. (<http://elar.kpnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/8720>). (дата звернення: 16.07.2025).

Допоміжна

1. Авраменко В. Г. та інші. Футбол. Навчальна програма для дитячо-юнацьких спортивних шкіл, спеціалізованих дитячо-юнацьких шкіл

олімпійського резерву, шкіл вищої спортивної майстерності. Київ : ЗАТ «Броварська друкарня», 2003. 101 с. URI: <https://tinyurl.com/2s4j3tmm> (дата звернення: 21.08.2025).

2. Воронова В. І., та інші. Футзал. Навчальна програма для дитячо-юнацьких спортивних шкіл. Київ : 2015. 110 с. URI: <https://tinyurl.com/5d8kuu4p> (дата звернення: 22.08.2025).

3. Войтенко С. М., Костюкевич В. М., Стасюк І. І. Теорія і методика викладання футболу: навчальний посібник. Вінниця : ТВОРИ, 2022. 212 с.

4. Костюкевич В. М. Теорія і методика спортивної підготовки» (на прикладі командних ігрових видів спорту). Навчальний посібник. Вінниця : Планер, 2014 616 с.

5. Ключ О. Прозар М., Балацька Л., Скавронський О., Петров А., Бережок С. Результати участі жіночої української збірної з баскетболу 3х3 протягом 2010-2021 років. Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини / [редкол. : Єдинак Г. А. (відп. ред.) та ін.]. Кам'янець-Подільський : Видавець Панькова А. С., 2022. Випуск 24. С. 17-24. URI: <https://tinyurl.com/4swndpyt>. (дата звернення: 21.07.2025).

6. Козак Є. П., Плахтій П. Д. Порівняльна характеристика змін спеціальної працездатності волейболістів після тренувальних мікроциклів з різною спрямованістю. Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка: збірник за підсумками звітної наукової конференції викладачів, докторантів і аспірантів. [Електронний ресурс]. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2022. Вип. 21. 368 с. URI: <https://tinyurl.com/4p9pyks2> (дата звернення: 16.07.2025).

7. Костюкевич В., Стасюк І., Стасюк В., Конова М., Гудима С. Побудова тренувального процесу студентської футбольної команди у передзмагальному мезоциклі річного макроциклу. Фізична культура, спорт та здоров'я нації : збірник наукових праць. Вип. 9 (28). Вінниця : ТОВ «Твори», 2020. С. 210-223. URI: <https://tinyurl.com/6jrc6rpn> (дата звернення: 21.08.2025).

8. Поплавський Л. Ю., Маслов О. В., Безмилов М. В., Мітова О. О., Мурзін Є. В., Четвертак О. А. Баскетбол. Навчальна програма для дитячо-юнацьких спортивних шкіл, спеціалізованих дитячо-юнацьких шкіл олімпійського резерву, шкіл вищої спортивної майстерності та спеціалізованих навчальних закладів спортивного профілю. Київ. 165 с. URI: <https://tinyurl.com/yys7bf3y> (дата звернення: 22.08.2025).

9. Прозар М., Костантинова Ж., Якушева Ю., Комарова Т., Кушель М., Хомовський О., Цимбалістий В., Балан С. Фізична підготовленість кваліфікованих волейболісток в підготовчому періоді загальнопідготовчого етапу. Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини / [редкол. : Єдинак Г. А. (відп. ред.) та ін.]. Кам'янець-Подільський : Видавець Панькова А. С., 2021. Випуск 23. С. 39-45. URI: <https://tinyurl.com/5bcv82mj> (дата звернення: 26.08.2025).

10. Прозар М. В., Алексєєв О. О. Вияв рівня загальної та спеціальної фізичної підготовки юних волейболісток 9-14 років. Вісник Кам'янець-Подільського

національного університету імені Івана Огієнка. Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини. [редкол.: І.І.Стасюк (відп. ред.) та ін.]. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2018. Випуск 11. С. 303-310. URI: <https://tinyurl.com/3avw6rev> (дата звернення: 14.07.2025).

11. Прозар М. В., Козак Є. П. Теорія і методика викладання спортивних ігор (волейбол) : навчальний посібник [для факульт. фіз. вих. і сп. вищих навч. закладів III-IV рівнів акредитації]. Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня Рута», 2015. 234 с. (<https://tinyurl.com/2p8fune3>). (дата звернення: 19.08.2025).

12. Прозар М. В., Зубаль М. В., Райтаровська І. В., Мазур В. Й. Практична підготовка здобувачів вищої освіти спеціальності 017 Фізична культура і спорт ступенів вищої освіти «бакалавр» та «магістр». [для факульт. фіз. культури закладів вищої освіти]. Кам'янець-Подільський: Віта Друк, 2021. 168 с. (<https://tinyurl.com/bdhdj99m>). (дата звернення: 17.08.2025).

13. Прозар М., Петрова Ю., Якушева Ю., Авінов В., Комарова Т., Кужель М., Андреев С., Цимбалістий В., Степанков С., Цимбалістий В., Балан С. Виступ жіночих волейбольних команд «СУПЕРЛІГИ DMART» у регулярному чемпіонаті України сезону 2022-2023. Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини / [редкол. : Єдинак Г. А. (відп. ред.) та ін.]. Кам'янець-Подільський : Видавець Панькова А. С., 2023. Випуск 28(1). С. 52-58. (<http://visnyk-sport.kpnu.edu.ua/article/view/278998>). (дата звернення: 29.07.2025).

14. Прозар М. В. Специфічні особливості змагальної діяльності баскетболістів. Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету : зб. за підсумками звітної наукової конференції викладачів, докторантів і аспірантів : вип. 17, у 3-х т. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2018. Т. 2. С. 126-128. URI: <https://tinyurl.com/3wbpkjr3> (дата звернення: 14.08.2024).

15. Приступа Є. Н., Жданова О. М., Линець М. М. Фізична рекреація: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів фізичного виховання і спорту. Львів: ЛДУФК, 2010. 447 с.

16. Стасюк В. А. Порівняльний аналіз показників підготовленості та змагальної діяльності кваліфікованих футболістів на різних етапах підготовки. Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини. 2018. Випуск. 11. С. 331-339. URI: <https://tinyurl.com/mcnv9k9w> (дата звернення: 17.08.2025).

17. Стасюк В. А. Аналіз показників змагальної діяльності кваліфікованих футболістів на етапі констатувального експерименту. Актуальні проблеми фізичного виховання та методики спортивного тренування: науково-методичний журнал [головний редактор В.М. Костюкевич]. Вінниця: Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського; Житомирський державний університет імені Івана Франка, ТОВ «Планер», 2019. Випуск 1. С. 32-40. URI: <https://tinyurl.com/mt8my962> (дата звернення: 19.08.2025).

18. Туровський В. В., Носко М. О., Осадчий О. В., Гаркуша, С. В., Жула Л. В. Волейбол. Навчальна програма для дитячо-юнацьких спортивних шкіл,

спеціалізованих дитячо-юнацьких шкіл олімпійського резерву, шкіл вищої спортивної майстерності та спеціалізованих навчальних закладів спортивного профілю. Київ. 2009. 140 с. URI: <https://tinyurl.com/4ferss7j> (дата звернення: 09.07.2025).

15. Рекомендовані джерела інформації.

1. Корисні ресурси Інтернету:

https://mms.gov.ua/	Офіційний сайт Міністерства молоді та спорту України
http://tmfvs-journal.uni-sport.edu.ua/	Офіційний сайт журналу «Теорія і методика фізичного виховання та спорту»
https://tinyurl.com/ye4434jw	Офіційний сайт журналу «Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини»
https://tinyurl.com/yc8bc59x	Всеосвіта – база рефератів
https://prometheus.org.ua/	Офіційний сайт українського громадського проєкту масових відкритих онлайн-курсів
https://www.ed-era.com/courses/	Офіційний сайт студії он-лайн освіти в Україні
http://www.fvu.in.ua/	Офіційний сайт федерації волейболу України
http://www.ukrbasket.net/	Офіційний сайт федерації баскетболу України
http://www.handball.net.ua/	Офіційний сайт федерації гандболу України
http://www.ffu.org.ua/	Офіційний сайт федерації футболу України